

טוראי חסן מרדכי ז"ל
בן 20 בנפלו

טוראי חסן מרדכי ז"ל

בן ג'ינה ואברהם

נולד בלוב

ב-כ"ז בניסן תש"ז, 17/4/1947

התגייס ב-אוגוסט 1966

נפל בקרב

ב-כ"ו באייר תשכ"ז, 5/6/1967

במלחמת ששת הימים

שרת בחיל השריון

יחידה: חט' 401, גד' 46

מקום נפילה: רפיח

באזור: רצועת עזה

נקבר בחדרה

הותיר הורים, ארבעה אחים ואחות

קורות חיים

מרדכי, בן ג'ינה ואברהם, נולד ביום כ"ז בניסן תש"ז (17.4.1947) בעיר כומס אשר בלוב. המשפחה עלתה לארץ בשנת 1950. בגבעת אולגה למד בבית ספר יסודי דתי וסיים את לימודיו שם ולאחר מכן למד וסיים את לימודיו בבית הספר התיכון "תחכמוני" בחדרה. תלמיד קשוב היה ורציני, המשתדל לקלוט את חומר הלימודים ולהוסיף דעת וחכמה. מעולם לא נשמעה תלונה מפיו על קיפוח כלשהו. היה פעיל בספורט וכן בחוגים אחרים. באוגוסט 1966 גויס לצה"ל ואחרי תקופת הטירונות למד בקורס מפקדי טנקים בבית הספר לשריון אלא שמרדכי לא הספיק לגמור את הקורס. ביום כ"ו באייר תשכ"ז (5.6.1967), הוא היום הראשון של מלחמת ששת הימים, נפל בקרב על כיבוש מוצבי רפיח. הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי לשעת חירום בבארי ולאחר זמן הועבר למנוחת עולמים בבית הקברות בחדרה.

מרדכי חסן

מרדכי נולד בעיר כומס (לוב). עלה עם בני משפחתו ארצה בשנת 1950. למד בבית ספר יסודי דתי "יבנה" ולאחר מכן בבית הספר התיכון "תחכמוני" בחדרה. התגייס לצה"ל באוגוסט 1966 ולאחר תקופת הטירונות למד בקורס למפקדי טנקים בבית הספר לשריון. נפל ביום הראשון למלחמת ששת הימים ביום כ"ו באייר תשכ"ז (5.6.1967) בקרב על כיבוש מוצבי רפיח. הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי לשעת חירום בבארי ולאחר זמן הועבר למנוחת עולמים בחלקה הצבאית בבית העלמין בחדרה. בית הספר "יבנה" בגבעת אולגה, שבו למד, הוציא ספר הנצחה לזכרו ולזכר חברו.

מרדכי חסן

ל ד מ ו ת ו

אחיו הרצל מספר: אהבתו לארץ ישראל, המולדת הרחוקה,

החלה עוד בהיותו עול-ימים. כאשר על שפתיו ריפרפו רק

מילים ראשונות, כבר ידע לשיר שירי מולדת. היה עובר בין

חנויות יהודים וערבים ושירי ארץ ישראל בפיו.

הוא לא הספיק ליהנות מזיו אורו של העולם. בכל שנותיו

הקצרות ישב על כסא הלימודים, בבית הספר היסודי "יבנה"

ובבית הספר התיכון "תחכמוני" ובמשך כל השנים ההן איני

זוכר אף מקרה של בעייה או תלונה נגדו, לא בעניין

לימודיו ולא בהתנהגותו.

מרדכי היה עניו ושקט, לא ניסה להתבלט, להרעיש או

להפריע. זכורים לי דבריו של מחנכו הרב בכר שאמר עליו כי

זכות גדולה היא ללמד בחור כזה, שכן לא רק לימדו אותו

אלא גם למדו ממנו דרך ארץ מהי, התנהגות ויחס למבוגרים.

מרדכי חסן

חביב היה ואהוב על כל רואיו החל מחבריו וכלה במפקדיו

בצבא. הפעילות היתה נסוכה בדמו. לא היתה חופשה מבית

הספר היסודי והתיכון שלא ניצל אותה לעבודות השונות ואף

לעבודת בנייה וטיח. לא הועילו שידולינו שלא יעייף את

עצמו יתר על המידה שכן עבודת כפיים היתה לחם חוקו.

תכונותיו ואופיו הובילו אותו לגדוד מהטובים בחיל

השריון, גדוד ה"פטונים". רק עשרה חודשים הספיק לשרת. על

סף נפילתו סיים את הקורס ולא הספיק לענווד את הדרגה

שהוענקה לו לאחר נפילתו.

עם זאת לא התנשא מעולם וראה עצמו תמיד כאחד מרבים,

כאחד מהרבבות החייבים למלא תפקיד ויהי זה הקשה ביותר.

כיבוד הורים

שומר מצוות היה מרדכי, מקיים את הצו "כבד את אביך ואת

אמך". תמיד רצה להסב להם קורת רוח. בגלותו האחרונה

כתב שהעדיף להפסיד תוכנית של שלושה זמרים ובדרנים כדי

מרדכי חסן

להתפלל בבית - הכנסת.

הוא הצטיין בחוש הומור. במכתבים ששלח הביתה בימי

הכוננות היה נוהג לסיים את מכתבו במילים "אמא אבקש לא

לדאוג. בפקודה! מרדכי".

היו בו שתי תכונות שלכאורה מתנגדות. רגשני מחד ופעיל

ודינמי מאידך. התמזגו בו איש הצבא, התלמיד ואיש העבודה.

כאיש צבא עשה את המוטל עליו; כתלמיד הגשים את משאת נפשו

לעמוד בבחינות הבגרות באופן חלקי; וכאיש העבודה פעל

למעלה מן המשוער.

קשה למנות את הדברים הרבים שעשה, בנה, תיקן וטייח.

מרדכי חסן

שני כוחות עלו על מערך רפיח. האחד עלה המערך הצפוני
המשתרע מהכביש עד לחוף הים. השני, צנחנים שנסתייעו
ביחידת שריון, עלו על המערך הדרומי. על הקרב במערך
הצפוני נאמר: "הוא נכבש בנקל. היו שם עשרות תותחי נ"ט.
היו שם טנקים רבים והם לחמו טוב אפילו. אלא שאנחנו
טובים מהם. תותחי הטנקים שלנו עולים עליהם בהרבה -
ומשום כך הכרענו אותם במהירות."
אך, אנשים אחרים ידעו לספר על מטחי הנ"ט המצרי, שנורו
בראבעה ובששה קנים בבת אחת. כל מטח הדליק טנק והטנקים
בערו כמדורות והאנשים חקרו שן והוסיפו להסתער. או אז
פוצל הכוח. יחידת צנטוריונים ריתקה אליה את אש האויב
בחזית ובנתיים סטתה יחידת פאטונים אל הדיונות ומשם
התפרצה מן העורף והכריעה את המתחם. הקרב היה קצר
ואכזר. קצר - כי הלוחמים זכרו שלפניהם קרב מבחן, זכרו
כי עליהם לכבוש את המתחם בכל מחיר וכי המאבק יהיה
לחיים או למוות, אבל עד הסוף.

מרדכי חסן

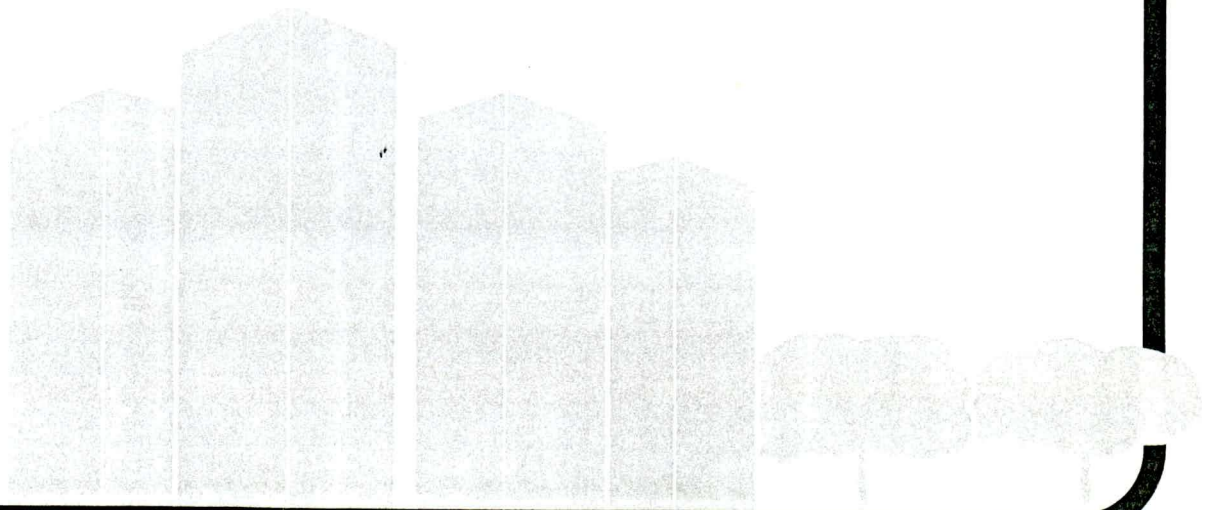
כל טנק נלחם למרות שבער. כל טנק ירק אש גם אם ליכחה אש את ירכתיו. טנקים-מובילים עלו על מוקשים ונותרו חסרי-נע מתוך ים האש. הצוותים הוסיפו להמטיר אש ואילו שאר הטנקים עקפו את מוביליהם והסתערו. טנק עלה על מוקש ובער. חולית החימוש מיהרה גם אליו. האש ניתכה מכל העברים ובתווך, בין שלהבת טנק לבין שרשרת פגועה, רכנו שלושת אנשי החוליה וביקשו להחיות את הכלי הפגום. פגיעה ישירה, אכזרית, הרגה את שלושתם, והם לא היו היחידים. הקרב היה רצוף מעשי גבורה של רבים. האנשים מופעלים בדחף הקביעה "בכל מחיר" והם לא ראו בה מליצה נבוכה. בכל מחיר פירושו גם במחיר החיים. והם הסתערו בתודעת שליחות שלא פחדה מפני המוות. הם דחו כל חישוב אישי כשלעיניהם מטרה אחת בלבד: הכרעת האויב, ובמהירות.

בהנתן פקודת ה"נוע!" נתפרסה יחידת הפאטונים במערך התקפה סתתה מהדרך הראשית וירדה אל הדיונות הטובעניות בתנועת איגוף רחבה ועמוקה. הטנקים דהרו במהירות מסחררת. טיפסו

מרדכי חסן

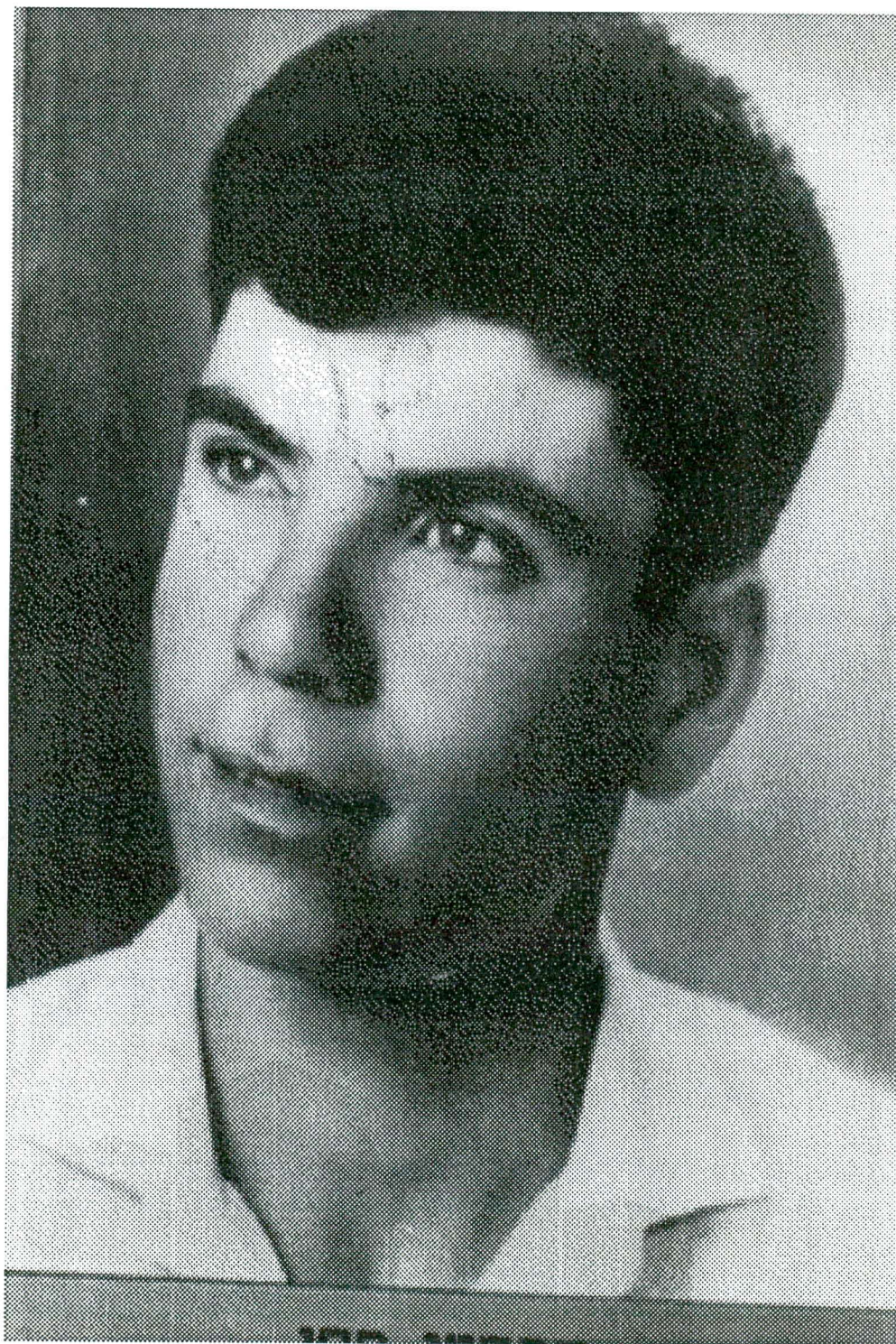
בתלוליות החול, גלשו במדרונותיהן בהעלותם ענני חול דקיק.
פני השטח המבותרים הסתירו מהם את סוללות התותחים, אך
יחד עם זאת מנעו מהתותחנים המצריים לגלותם. פתאום מיד
לאחר שטיפסו הטנקים במעלה דיונת-חול טובענית נגלו
לפניהם הסוללות המצריות. ואז, בטרם תאמר הפקודה ובטרם
יואט קצר מירוצם של הטנקים וכבר נרמסו סוללות התותחים,
אנשיהם נדרסו וכהרף עין מוטטה חטיבת ארטילריה שלמה.

יד לבנים - חדרה

מרדכי חסן
בן זינה ואברהם חסן

בט"ו
1950 -68

17/04/47
05/06/67

כ"ז בניסן תש"ז
כ"ו באייר תשכ"ז

נולד ביום
נפל ביום